

Гаркуша Наталія Николаевна, канд. екон. наук, кафедра економічного аналізу та статистики, Харківський державний університет харчування та торгівлі. Адрес: ул. Ключовская, 333, г. Харьков, Украина, 61051. Тел.: (057)67-78-36; e-mail: nat-gka@mail.ru.

Garkusha Natalia, PhD, Kharkiv State University of Food Technology and Trade. Address: Klochkivska str., 333, Kharkiv, Ukraine, 61051. Tel.: (057)67-78-36; e-mail: nat-gka@mail.ru.

Кашена Наталія Борисівна, канд. екон. наук, доц., кафедра економічного аналізу та статистики, Харківський державний університет харчування та торгівлі. Адреса: вул. Ключківська, 333, м. Харків, Україна, 61051. Тел.: (057)731-87-27; e-mail: nat_kesh@mail.ru.

Кашена Наталия Борисовна, канд. екон. наук, доц., кафедра економічного аналізу та статистики, Харківський державний університет харчування та торгівлі. Адрес: ул. Ключковская, 333, г. Харьков, Украина, 61051. Тел.: (057)731-87-27; e-mail: nat_kesh@mail.ru.

Kaschena Natalia, Ph.D., Dotsent, Kharkiv State University of Food Technology and Trade. Address: Klochkivska str., 333, Kharkiv, Ukraine, 61051. Tel.: (057)731-87-27; e-mail: nat_kesh@mail.ru

*Рекомендовано до публікації канд. екон. наук, доц. О.В. Прокоповою, канд. екон. наук, доц. І.А. Бігдан.
Отримано 15.03.2015. ХДУХТ, Харків.*

УДК 657:004.42

ПРО ОСОБЛИВОСТІ ВИБОРУ ІНФОРМАЦІЙНИХ ПРОГРАМ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ В УПРАВЛІННІ РИНКОВИМИ СТРУКТУРАМИ

І.Б. Чернікова, Є.В. Якуба

Розглянуто особливості вибору інформаційних систем бухгалтерського обліку на підприємствах різних механізмів господарювання та напрямів діяльності. Наведено основні класифікаційні побудови та першорядні вимоги для зручності окреслення кола можливих програмних продуктів для застосування на підприємстві.

Ключові слова: бухгалтерський облік, програмний продукт, автоматизована система.

© Чернікова І.Б., Якуба Є.В., 2015

ОБ ОСОБЕННОСТЯХ ВЫБОРА ИНФОРМАЦИОННЫХ ПРОГРАММ БУХГАЛТЕРСКОГО УЧЕТА В УПРАВЛЕНИИ РЫНОЧНЫМИ СТРУКТУРАМИ

И.Б. Черникова, Е.В. Якуба

Рассмотрены особенности выбора информационных систем бухгалтерского учета на предприятиях различных механизмов хозяйствования и направлений деятельности. Приведены основные классификационные построения и первостепенные требования для удобства определения круга возможных программных продуктов для применения на предприятии.

Ключевые слова: бухгалтерский учет, программный продукт, автоматизированная система.

ABOUT FEATURES SELECTION INFORMATION PROGRAMS OF ACCOUNTING IN MANAGEMENT MARKET STRUCTURE

I. Chernikova, E. Yakuba

Improvement of economic conditions at the management level helps the company to more effectively and efficiently respond to changing external and internal factors. This especially concerns accounting calculations, because some of them are relatively stable, and they serve as a basis for any data to guide. Automation of these operations can both speed up the process of getting the necessary information, and also avoid errors due to human factors. It is very important to choose the correct software for such purposes, because this has an impact on the area of accounting which will be covered, set of functionalities the circle of users and other important aspects that should not be ignored. That is why it is very important to define in the beginning the range of the most probable information systems to use in the enterprise with the account of particular features. It is important to formulate specific requirements for this software and be acquainted with classification, which will make it possible to understand what kind of software most accurately satisfies your needs.

Keywords: accounting, software, automated system.

Постановка проблеми у загальному вигляді. Стрімкий розвиток процесів інформатизації вплинув на всі сфери людської діяльності. Особливо це стосується операцій, які потребують постійних розрахунків за умовно сталими формулами, що в бухгалтерському обліку займають більшу частину процесів. Виконання рутинних облікових операцій у наш час покладається на інформаційні системи, що дає можливість більш ефективного

використання часу, уникнення більшості механічних помилок, похибок за рахунок людського чинника, збільшення оперативності розрахунку необхідних обліково-аналітичних даних, а також можливість захисту даних і відновлення інформації з архівних копій. Ефективність переваг застосування програмного забезпечення для ведення бухгалтерського обліку доведена широким розповсюдженням і направленістю на переведення в електронний вигляд не лише методичних підходів до організації бухгалтерського обліку, а й формування документообігу, подачі звітності та здійснення контролю через введення нових інформаційних систем гармонійно сумісних із різними програмним забезпеченням для вирішення проблемних питань у бухгалтерській обліковій системі.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. З огляду на актуальність теми велика кількість авторів у своїх працях звертає увагу на проблематику автоматизації бухгалтерського обліку. Останнім часом унесения змін до бухгалтерського обліку без передбачення можливості відображення його в інформаційній системі майже неможливе. Широко тему автоматизації висвітлює у своїх наукових працях С.В. Івахненко [1], який не тільки характеризує можливі програмні продукти, а й акцентує увагу на вирішенні основних проблем, які виникають під час впровадження та використання інформаційних систем на підприємстві. Такі автори, як О.В. Клименко, І.І. Матієнко-Зубенко, Л.О., Терещенко у своїх працях [2; 3] докладно окреслюють і систематизують дані щодо інформаційних систем обліку. Внесок у рішення теоретичних і методологічних питань щодо формування та розвитку автоматизованої системи бухгалтерського обліку зробили такі видатні вчені: І.О. Белебега, Ф.Ф. Бутинець, Р.М. Захарченко, М.В. Карамушка, Т.Г. Кірюшатова, М.М. Коцупатрий, М.Ф. Огійчук, В.Є. Ходаков та ін.

Фірми-розробники програмного забезпечення в більшості випадків лише описують функціональні можливості програмних продуктів, отже, систематизація та розробка основних критеріїв, за якими можливо здійснити вибір того чи іншого продукту для здійснення комп'ютеризації підприємства, практично відсутня.

Мета статті. Метою статті є розкриття важливості вибору правильного програмного забезпечення для ведення бухгалтерського обліку, адже від цього залежить охоплення ділянок бухгалтерського обліку програмою, набір функціональних можливостей, коло користувачів та інші важливі фактори.

Виклад основного матеріалу дослідження. На сьогодні існує широкий вибір програмного забезпечення, від найпростішого, до складних фінансово-аналітичних і управлінських систем. Більшість

споживачів-початківців користуються порадами осіб, які знаються на цьому чи орієнтуються на престиж фірм-постачальників під час вибору програмного забезпечення для ведення бухгалтерського обліку. Виявлено, що малим підприємствам це загрожує додатковими витратами, а у вузькоспеціалізованих або більших за розміром підприємствах виникають значні незручності, наприклад: неможливість відображення в автоматичному режимі потрібних операцій; налаштування програмного продукту для користування в межах конкретної господарської одиниці, імпорт даних до інших програм, необхідних для повноцінного функціонування (таких як Me.doc) та невірне відображення даних, які є основою для прийняття управлінських рішень. Тому вважаємо доцільним, передусім розглянути критерії, на які потрібно орієнтуватися під час вибору того чи іншого програмного забезпечення.

Необхідно зазначити, що програмне забезпечення може бути розроблене власними силами чи придбане в готовому вигляді відповідно до вимог споживача. Можливе також гібридне рішення, коли типова програма доробляється та коригується згідно з потребами споживача.

Необхідно розуміти, що кожен із варіантів має свої ризики. Так, за умови створення програмного продукту власними силами разом із потребами в значних фінансових витратах і спеціалістах певної кваліфікації можуть мати місце непередбачувані ситуації, за яких упровадження програми може відкладатися. Відповідно, це зменшує економічний ефект від використання таких напрацювань, оскільки програма підлягає коригуванню в разі змін у законодавстві. Розробку готового програмного продукту за замовленням у спеціалізованого контрагента не кожне підприємство може собі дозволити через дорожнечу [4].

Незалежно від варіативних компонентів вибору програмного забезпечення пропонуємо існуючі програмні продукти для оптимізації розвитку бухгалтерської інформаційної системи ринкових структур із метою покращення фінансових результатів діяльності класифікувати за такими класифікаційними ознаками:

- орієнтація на розмір суб'єкта господарювання;
- локальні та мережеві версії;
- орієнтація на бухгалтерський облік у різних сферах діяльності та в бюджетних установах;
- вітчизняні та зарубіжні програми [3].

Класифікаційну побудову бухгалтерських інформаційних технологій за їх орієнтацією на розмір підприємства та склад функцій, що ними виконуються, наведено в табл. 1 [1].

У ході критичного аналізу економічних літературних джерел і наукового дослідження практичної діяльності ринкових суб'єктів господарювання доведено, що за умови розширення сфери функціонування та виходу на міжнародну арену виникає необхідність оновлення або заміни вже існуючого програмного забезпечення. Обґрунтовано, що порівняно з вітчизняними програмними продуктами зарубіжні інформаційні системи, по-перше, більш орієнтовані на максимальне використання наявних потужностей, планування, взаємозв'язок «покупець-постачальник» (табл. 2); по-друге, зумовлені різницею в господарюванні, законодавстві та методах управління підприємством. Вважаємо, що за необхідності це не є перешкодою для адаптації відносно українського користувача. Указані програмні продукти вже використовуються в українському середовищі, але тільки на підприємствах, які можуть дозволити собі значні витрати на адаптацію [1].

Користуючись даними автоматизованих облікових інформаційних потоків, підприємство може окреслити для себе найбільш вірогідні для використання програмні продукти.

Таблиця 1

Класифікація бухгалтерського програмного забезпечення залежно від розміру господарської одиниці

Користувачі	Основні характеристики	Програмне забезпечення
1	2	3
Домашня бухгалтерія й приватний бізнес		
Фізичні особи	Облік особистих і сімейних коштів, операцій невеликого бізнесу	«1С: Гроші», «Домашні фінанси», Quicken (IntuitCorp.), MSMoney (Microsoft), «PayOff 2.13» (Babylon Soft), «Жадюга 1.7» (Антон Владимиров),
Міні-бухгалтерія		
Бухгалтерія малого підприємства з 1–3 бухгалтерами, на 1 ПК	Обробка записів та операцій у вигляді проводок в єдиному журналі операцій, друк документів, формування та друк звітності	«Міні бухгалтерія», «1С: Бухгалтерія для DOS1.0», «iFin» (iFin.ua), «Microsoft Excel», «Інфін-бухгалтерія» (Інфін), «Фінансист» (Атей), «Ажур» (Терцет)

Продовження табл. 1

1	2	3
Універсальні бухгалтерські системи		
Невеликий (до 8–10) колектив персоналу бухгалтерії. Передбачені всі розділи обліку	Потужний аналітичний облік. Кількісний і валютний облік. Облік праці й заробітної плати. Працює на одному чи декількох ПК на умовах розміщення на декількох АРМ за ділянками обліку	«1С: Бухгалтерія 7.7», «1С: Бухгалтерія 8.0», «Парус-Бухгалтерія» (Корпорація Парус), «Турбо Бухгалтер» (ДИЦ), «ГРАН-ВУХ» (ГРАНІТ-ЦЕНТР), «Інотек-Бухгалтер» (Інотек ІТ), «Інфо-Бухгалтер» (Інформатик), «Головний бухгалтер» (Паритет-Софт), «Дебет Плюс» (ДИЦ), «FinExpert» (ІДМ)
Локальні АРМ		
Один працівник	Комплексна реалізація окремих облікових завдань	«Парус-Заробітна плата», «1С: Управління торгівлею», «1С: Зарплата» та ін.
Комплекс зв'язаних АРМ		
Бухгалтерія (не менш 8-ми працівників)	Комплекс програм Мережна архітектура. Досить повна реалізація облікових функцій. Чіткий розподіл функцій між працівниками бухгалтерії	«GRIMO», «БОСС-компанія» (АйТі), «Тектон» (Інтелгруп), «Моноліт NT» (Моноліт-Інфо), «1С: Бухгалтерія+», «Парус-Україна», «RS-balance», «БЕСТ-4», «БЕСТ-ПІРО», «БЕСТ-5», (R-StyleSoftwareLab)
Управлінські системи (системи класу ERP-Enterpriseresourceplanning)		
Бухгалтерія; керівники (управлінський і фінансовий облік, завдання фінансового менеджменту)	Управлінський облік. Планування й керування. Налагодження під клієнта. Відкритість архітектури. Можливість масштабності	«Галактика», SAP R3, «Oracle Business Suite», «Парус-Підприємство», «1с:Управління виробництвом», «Platinum» (PlatinumSoftwareCorp.), «SyteLine», «SPTISA», «SPFIL» (SOCAP), «Текон» (Інтелгруп), «АККОРД» (Атлант-Інформ), «Scala» (Scala)

Продовження табл. 1

1	2	3
Фінансово-аналітичні системи		
Плановик, керівник, головний бухгалтер, контролер, аудитор	Фінансовий аналіз, комп'ютеризація завдань аудиту, розрахунок варіантів бізнес-плану, ранжування варіантів за пріоритетами користувачів, можливість різнобічного аналізу, табличне та графічне подання інформації	«Фінансист 2.0», «ІС: АФС», «ПОНІ» (Планування, Оптимізація, Податки, Інвестиції) (GI-consulting), «AuditExpert» (Expert-systems), «Інвестор», «Аналітик», «Економічний аналіз і прогноз діяльності підприємств а) (Інтек)
Правові бази даних		
Юристи, бухгалтери, фінансисти, економісти	Упорядковані довідкові системи, які містять підібрані в тематичному або хронологічному порядку законодавчі акти з питань податків, бухгалтерського обліку та ін.	«Ліга-Закон», «OPZ«Податкова звітність», «iFin» (ifin.ua), «Zvitoperator.ua» (оператор електронної звітності) «Бухонлайн24» (Приватбанк), «М.Е.Дос:звітність»

Таблиця 2

Систематизація інформаційних систем, які застосовуються в підприємствах закордонного бізнесу

Абревіатура	Англійський термін	Переклад	Основні характеристики
1	2	3	4
AIS	Accounting information system	Інформаційна система бухгалтерського обліку	Забезпечують введення господарських операцій у базу даних із подальшим розрахунком балансу та іншої звітності

Продовження табл. 2

1	2	3	4
APS	Advanced Planning and Scheduling	Розширене планування та диспетчерування	Продукти, які підтримують гнучке управління виробничими графіками та виробничими завданнями. Завдання формування потреб вирішується в умовах обмежених потужностей
CRM	Customer Relationship Management	Система взаємодії з покупцем	Реалізують технологію управління зв'язками і взаємодією з клієнтами підприємств а. Включають прогнозування контрактів, контроль за виконанням їх, підтримку обслуговування клієнтів, супровід процесів замовлень і продажів
CSRP	Customer Synchronized Resource Planning	Планування потреб у ресурсах, погоджене з покупцем	Допускає наявність у системі можливостей управління зовнішніми щодо підприємств а елементами виробничого ланцюжка. Управління повним циклом випуску продукції від проектування до гарантійного і сервісного післяпродажного обслуговування продукції
DSS	Decision Support System	Система забезпечення прийняття рішення керівництвом	Системи, які дозволяють проводити моделювання наслідків управлінських рішень
ERP	Enterprise Resource Planning	Планування ресурсів	Забезпечують для однорідних і локально розміщених виробництв та для багатопрофільних підприємств і корпорацій, які мають філії та підрозділи
MES	Manufacturing Execution System	Система управління виробництвом (технологічним процесом)	Висвітлення у реальному часі показників руху деталей на конвеєрі, контроль за якістю й експлуатацією, відмова від ручної реєстрації технологічних операцій

Продовження табл. 2

1	2	3	4
MIS	Management Information System	Управлінські інформаційні системи	Системи інформування керівників для прийняття оперативних рішень
MRP	Material Requirements Planning	Планування потреб у матеріальних ресурсах	Планування придбання або виробництва всіх компонентів кінцевого продукту, проведення оцінки матеріальних запасів з урахуванням незавершеного виробництва і прогнозів щодо реалізації і можливості нового замовлення
MRP II	Manufacturing Resource Planning	Планування потреб у виробничих ресурсах	Наряду з планування потреб у матеріалах системи MRP II включають ряд інших функцій (автоматизоване проектування, управління технологічними процесами тощо)
SCM	Supply Chain Management	Управління ланцюжками постачання	Системи управління логістикою, які поєднують покупців і постачальників у рамках єдиної структури обробки даних
SEM	Strategic Enterprise Management	Стратегічне управління	Системи для допомоги прийняття рішень вищим керівникам

Однак під час вибору не варто забувати, що кожна з програм має свої особливості, тому пропонуємо звернути увагу на критерії вимог до неї:

- базовий функціонал програми (функціональні можливості);
- оперативність відображення змін законодавства;
- зручність роботи в програмі (юзабіліті) (зручність інтерфейсу);
- наявність методичної літератури;
- технічна підтримка партнера (рівень і кількість спеціалістів, навчання користувачів);
- можливість первісного переносу даних і роботи в роздільному режимі (за необхідності) (праця в умовах віддаленого доступу);
- відкритість системи (можливість проведення доопрацювань як спеціалістами постачальника продукту, так і власними силами, до того ж деякі партнери проводять підготовку спеціалістів для забезпечення кваліфікованої підтримки системи власними силами);

- гнучкість системи (можливість забезпечити користувача необхідними інструментами обліку за допомогою існуючих налаштувань та параметрів без доробок);

- можливість експорту-імпорту даних з іншими програмними комплексами (особливо важливо в сучасних умовах);

- комплексність системи (єдиний інформаційний простір зручний через відсутність необхідності постійно проводити синхронізацію даних, у той час як комплексні системи більше пристосовані для розвитку та введення нових підсистем обліку);

- захищеність системи (від внутрішніх користувачів (через авторизацію та обмеження доступу) та зовнішніх факторів);

- масштабність (здатність адаптуватися до розширення вимог і росту завдань, що вирішуються, забезпечувати роботу з великим обсягом даних);

- вартість та порядок ліцензування (основна поставка, ліцензії на додаткові робочі місця, ліцензії на сервер додатки для забезпечення клієнт-серверної роботи програми, спеціальні продукти, що розширюють область застосування систем, такі як веб-розширення, продукти для кишенькових комп'ютерів та ін.) [5].

Рекомендована послідовність вибору облікової бухгалтерської програми є такою:

- визначення основних напрямків ведення обліку;

- визначення бюджету на впровадження комп'ютерної облікової програми;

- визначення переліку програм, які мають прийнятну функціональність і відповідають наявному технічному забезпеченню та бюджету витрат;

- отримання демонстраційних версій програм для ознайомлення з ними та оцінки їх придатності;

- оцінка придатності отриманих демонстраційних версій, визначення суми додаткових витрат на придбання облікової системи (налаштування, навчання персоналу, вдосконалення, розширення функціональних можливостей);

- вибір оптимального варіанту комп'ютерної системи та впровадження її на підприємстві [2].

Висновки. Реалії сьогодення свідчать, що ринковий простір мінливих вимог до інформаційних систем сприяє не лише розширенню можливостей програмних продуктів, а й зміні умов господарювання підприємств, розвитку виробничих технологій, упровадженню наукових винаходів. З огляду на те, що більшість підприємств уже автоматизовано, надалі буде актуалізуватися питання інтеграції

існуючих бухгалтерських підсистем у корпоративні системи, що матимуть більшу ефективність, а для новостворених одиниць з'явиться можливість окреслити для себе більш вірогідні до застосування програмні продукти як на перших порах, так і за умови розширення сфери діяльності.

Таким чином, відслідковування нововведень і законодавчих змін та оперативне реагування на них є запорукою успішного використання наявної інформації, а правильно обране програмне забезпечення – інструмент досягнення ринковими структурами господарювання поставленої мети за умов кризових явищ в економіці.

Список джерел інформації / References

1. Івахненко С. В. Інформаційні технології в організації бухгалтерського обліку та аудиту [Електронний ресурс] / С. В. Івахненко. – Режим доступу : <http://westudents.com.ua/knigi/44-nformatsyn-tehnolog-v-organizats-buhgalterskogo-obliku-ta-auditu-vahnenkov-sv.html>

Ivahnkov, S.V.. □Information technologies in accounting and auditing□ [□Informatsiini tehnolohii v orhanizatsii bukhgalterskoho obliku ta audytu□], available at: <http://westudents.com.ua/knigi/44-nformatsyn-tehnolog-v-organizats-buhgalterskogo-obliku-ta-auditu-vahnenkov-sv.html>

2. Клименко О. В. Інформаційні системи і технології в обліку [Електронний ресурс] / О. В. Клименко. – Режим доступу : <http://uchebniks.net/book/88-informacijni-sistemi-i-tehnologiyi-v-obliku-navchalnij-posibnik-klimenko-ov.html>

Klimenko O.V. □Information Systems and Technologies in Accounting□ [□Informatsiini systemy i tehnolohii v obliku□], available at: <http://uchebniks.net/book/88-informacijni-sistemi-i-tehnologiyi-v-obliku-navchalnij-posibnik-klimenko-ov.html>

3. Терещенко Л. О. Інформаційні системи і технології в обліку [Електронний ресурс] / Л. О. Терещенко, І. І. Матієнко-Зубеню. – Режим доступу : <http://ubooks.com.ua/books/000196/inx.nhp>

Tereshchenko, L.A., Matienko-Zubenko, I.I. □Information Systems and Technologies in Accounting□ [□Informatsiini systemy i tehnolohii v obliku□], available at: <http://ubooks.com.ua/books/000196/inx.php>

4. Дикий А. П. Особливості вибору програмного забезпечення для комп'ютеризації бухгалтерського обліку великих підприємств [Електронний ресурс] / А. П. Дикий, Ю. Д. Довгаль. – Режим доступу : <http://eztuir.ztu.edu.ua/2520/1/61.pdf>

Dikov, A.P., Dovhal, Y.D.. □The features selection software for accounting computerization large enterprises□ [□Osoblvosti vyboru prohramnoho zabezpechennia dlia komp'yuteryzatsii bukhgalterskoho obliku velykykh pidpryiemstv□], available at: <http://eztuir.ztu.edu.ua/2520/1/61.pdf>

5. Петренко Я. В. Інформаційні системи і технології в обліку та аудиту : навч. посібник для самост. вивчення / Я. В. Петренко. – Краматорськ : ДГМА, 2014. – 320 с.

Petrenko, Ya.V. (2014). Information systems and technologies in accounting and auditing: teach. guide for self-study [Інформаційні системи і технології в обліку та аудиту], Kramatorsk, 320 p.

Чернікова Ірина Борисівна, канд. екон. наук, доц., кафедра бухгалтерського обліку та аудиту, Харківський державний університет харчування та торгівлі. Адреса: вл. Ключківська. 333, м. Харків, Україна, 61051. Тел.: (050)2226489; e-mail: professor58@mail.ru.

Черникова Ирина Борисовна, канд. экон. наук, доц., кафедра бухгалтерского учета и аудита, Харьковский государственный университет питания и торговли. Адрес: ул. Ключковская. 333, г. Харьков, Украина, 61051. Тел.: (050)2226489; e-mail: professor58@mail.ru.

Chernikova Irina, PhD in Economics, Associate Professor, Department of accounting and auditing, Kharkiv State University of Food Technology and Trade. Address: Klochkovskava str., 333, Kharkiv, Ukraine, 61051. Tel.: (050)2226489; e-mail: professor58@mail.ru.

Якуба Євгенія Василівна, здобувач, Харківський державний університет харчування та торгівлі. Адреса: вл. Ключківська. 333, м. Харків, Україна, 61051. Тел.: (095)4021968, e-mail: yakuba-evgeniya@mail.ru.

Якуба Евгения Васильевна, соискатель, Харьковский государственный университет питания и торговли. Адрес: ул. Ключковская, 333. г. Харьков. Украина, 61051. Тел.: (095)4021968; e-mail: yakuba-evgeniya@mail.ru.

Yakuba Evgeniya, researcher, Kharkiv State University of Food Technology and Trade. Address: Klochkovskava str. 333, Kharkiv, Ukraine, 61051. Tel.: (095)4021968; e-mail: yakuba-evgeniya@mail.ru.

*Рекомендовано до публікації канд. екон. наук, доц. І.В. Нестеренко, канд. екон. наук, доц. Н.В. Бойченко.
Отримано 15.03.2015. ХДУХТ, Харків.*

УДК 330.341.42

МІСЦЕ ПІДПРИЄМСТВ ГОТЕЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА В ТРАНСАКЦІЙНОМУ СЕКТОРІ ЕКОНОМІКИ

М.В. Левіна

Досліджено особливості трансформаційного та транзакційного секторів економіки. Виділено транзакційні види діяльності в Україні, до яких запропоновано відносити підприємства готельного господарства. Проведено аналіз тенденцій розвитку підприємств готельного господарства. Визначено фактори виникнення транзакційних витрат на підприємствах готельного

© Левіна М.В., 2015